

Ifjúság

244
Vakáció vízben

140 centiméter alatt

Gyerek-felnőtt ellentétek

„Danikát anyukája hívja a hangos bemondóhoz!” — ilyen és hasonló felhívások gyakran hangzanak el a strandokon, mert az apróságok egy-egy őrizetlen pillanatban egyhamar elkeverednek a tömegben. A napfényesre forduló nyáridőben a Dorkák, Adámok és Andriskák ösztönösen levegőre, vízre és napfényre kíváncznak, tehát strandra, folyópartra vagy tó mellé, hogy a pázsiton vagy a homokozóban önfeledten játszhasanak és a pancsolómedencékben kedvükre lubickoljanak. Ha csak a Fővárosi Fürdőigazgatóság statisztikai adatait vesszük alapul, a budapesti strandokon és uszodákban 1973-ban több mint 493 000 gyermek részére váltottak gyermekjegyet, s a tekintélyes szám alapján csupán becsléssel lehet következtetni arra, hogy az ország többi fürdőhelyén és nyaralóvidékén a városi, községi és szabad strandokon hány millió gyermek élvezi a nyár örömeit. A víz, a napfény és a szabadban való mozgás áldásai mellett azonban árnyékként fenyegetnek a veszélyek, növekszik a tragikus gyermekbalesetek szomorú statisztikája. Ez figyelmeztet és óvatosságra kötelez szülőket, felnőtteket és mindenkit, akik üdülő gyermekekre felügyelnek.

déki városi és községi strandokon a különböző nyári táborok gyermeklakói is.

Hasznos térfogat

Budapesten a Fővárosi Fürdőigazgatóság házirendje szerint a gyermekek 140 cm magasságig válhatnak olcsó gyermekjegyet, a kisebbeknek — 100 cm testmagasság alatt — nem kell jegyet váltani. Ezek azonban csak kísérővel jöhetnek és a kicsinyek felügyelete és biztonsága érdekében egy felnőtt csak két gyermeket vihet díjtalanul a fürdőbe. Hétköznapokon azonban az általános és középiskolák, úttörő- és napközis táborok fiataljai részére is van csoportos kedvezmény a testmagasságtól függetlenül. Számos iskola — a Virányos úti, Kelen József utcai, Bocskai úti és Krisztina téri általános iskolák, a Gyáli úti gyermekápolónő-képző, a Vas utcai csecsemő- és gyermekgondozó-képző, a Vas utcai kereskedelmi és a Pataki István híradástechnikai szakközépiskolák a Rudas uszodában tartják rendszeresen testnevelési óráikat, a Széchenyi strandot pedig a VII., XIII. és XIV. kerületi általános és középiskolák diákjai látogatják csoportosan.

A gyermekek — elsősorban az óvodás és a még „fiatalabb” korosztályúak — részére a legtöbb strandon gyermekmedencéket, pancsolókat létesítettek, a budapesti strandokon például 11 helyen 12 gyermekmedencét. A KÖJAL szigorú előírásait betartva, ezek vízminőségére különös gondot fordítanak. A lubickolók vizét naponta leengedik és friss vízzel töltik fel. Napközben a lubickolóknál a „hasznos térfogat” 20, a gyermekmedencéknél a térfogat 5 százalékának megfelelő mennyiségű folyamatos utánpótlással cserélik a vizet. A medencéket minden este takarítják, 5 százalékos hypós oldattal fertőtlenítik, a betonmedencéket pedig hetenként újra meszelik. De a legnagyobb gondosság mellett is elég sok „mechanikus piszok” kerül a medencék vizébe az egészségre egyébként ártalmatlan normál baktériumokon kívül. Gyakori a panasz a szem kötőhártyájának a kivörösödésére vagy hurutos megbetegedésére az erre hajlamos gyermekeknél, ami nem azonos az ún. uszoda-kötőhártya betegséggel. Ez utóbbit az adeno-

GYEREKEK A STRANDON

Egy felnőtt csak két gyermeket vihet díjtalanul

vírus fertőzése okozza és gyógyítására szulfonamid kenőcsöt ajánlanak az orvosok. (A kerületi gyermekszakrendelő orvosai egyébként azonnal jelzik a fürdőigazgatóságnak, ha nagyobb számban jelentkeznek kötőhártyagyulladásal gyermekek. Legutoljára 1971-ben volt nagyobb mértékű uszodai szemfertőzés. Megszüntetésére gyors és hatásos intézkedést tettek.)

Szinte minden strandon vannak tornaszerek, hinták, gyermekhomokozók. Friss homokról, a homokozók rendszeres fertőtlenítéséről gondoskodnak. A legtöbb szórakozási lehetőség a Palatinus strandon várja a gyermekeket: az idén elkészült az újonnan kialakított játszótér és sportpálya mintegy 23 000 négyzetméternyi területen, ennek kétharmada gepszőnyeges. A három nagy homokozó mellett a különböző korosztályú gyermekek részére lengő hintákat, mászókat és különféle tornaszereket állítottak fel, az 1—2 évesek részére pedig gyermekhempergőket, járókálkat is. Az iskolás korúakat 8 pingpongasztal és 3 óriás sakk várja a margitszigeti strandon, a focizáshoz, kézilabdázáshoz pedig 4, egyenként 1000 négyzetméteres zárt sportpályát építettek. A 3 millió forintot beruházással készült gyermekstrandintézményeken kívül nagyon kedveltek még a ló-, bilka-, tigris-, kacsa- és libikóka-játék-automaták. A budapesti strandok közül elsőként a Palatinuson került sor ilyen nagyméretű beruházásra, de más nagyobb strandoknál is tervezik hasonló játszótérek és sportpályák építését.

Úszómesteri szigor

A fiatalok persze sokszor hangosan, fröcskölő csatákat vívnak, zavarják a felnőtt strandolókat veszélyes fejesugrásokkal. A rendre árgus szemekkel mindennél fürdőmesterek ügyelnek, s a medencék széléről gyakran hallani figyelmeztető sípjait. Bár a strandok gyermeklétesítményeit a lehetőség szerint általában úgy

helyezték el, hogy a nagyobb forgalomtól elkülönítsék, több helyen még sövénnyel is elválasztották, a kánikulás csúcsidőben azonban szinte lehetetlen a teljes elkülönítés a pihenést kereső felnőttek és a szilajabb vérmérsékletű gyerekek között.

A strandokon és uszodákban mindenütt szakképzett úszómesterek foglalkoznak a gyermekek úszóoktatásával: 1973-ban 25 000 úszóleckét adtak, a legtöbbet, 13 000-et a Rudas uszodában. Eredményes az úszásoktatás az egyre sokasodó iskolai tanmedencékben, a Sportuszoda vízióvodájában és a BVSC kiválóan működő úszóiskolájában is. (Budapestben a László Gimnázium műanyag medencéje volt az első, vidéken a kecskeméti Kodály Gimnázium tanmedencéje. Azóta már 5 újabb iskolai uszoda létesült a fővárosban, ugyanennyi vidéki városainkban is.)

Vigyázat! Veszély!

Az uszodák és strandok fegyelmé a minimálisra csökkenti a gyermekbalesetek számát, annál elszomorítóbb azonban a tiltott helyeken, örvényveszélyes folyószakaszokon, a vadstrandokon hőködő gyermekek baleseti statisztikája. Az Árpád-hídról 12—13 éves gyerekek talpas- és fejesugrásokkal rémisztgetik a dunai kishajók utasait és gyakran lehetünk szemtanúi, hogy a vízi rendőrség legszigorúbb ellenőrzését kijátszva, a hajókikötők stégjéről vagy az uszályokról ugrálnak vízbe a gyerekek; hajmeresztő mutatványokkal kockáztatják életüket. Nem kisebb a veszély a felnőtt ellenőrzés nélkül, gumimatracokon „csónakázó” gyermekeknél sem. A túlzott napozástól is óvni kell a gyermekeket s a felhevült testnek hirtelen lehűtése hideg vízben, felnőttnél, gyermekeknél egyaránt okozhat tragikus végű balesetet. A strand, a hűs víz az örömök forrása, de vigyázatlanság esetén tragédia okozója is lehet.

RÁTHONYI JÁNOS